

АСОЦИАЦИЯ НА
КОЛЕКТОРСКИТЕ
АГЕНЦИИ В БЪЛГАРИЯ

До г-жа Анна Александрова
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ КЪМ НС

**СТАНОВИЩЕ НА СДРУЖЕНИЕ „АСОЦИАЦИЯ НА КОЛЕКТОРСКИТЕ АГЕНЦИИ В БЪЛГАРИЯ“
ОТНОСНО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН
КОДЕКС ВНЕСЕН ОТ ГРУПА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА 10.07.2020 г.**

В Народното събрание е вхвърлен законопроект със сигнатура № 054-01-67 от дата 10.07.2020г. на депутатите Валери Симеонов, Кристиан Митев и др.

Със законопроекта се предлага допълнение на Гражданско процесуалния кодекс относно въвеждането на процедура за доброволно събиране на вземания от държавните и частните съдебни изпълнители.

Предложените изменения имат за цел да създадат процедура, която да дава възможност по искане на кредитор съдебен изпълнител да пристъпи към процедура за доброволно събиране на парично задължение, за което не е издаден изпълнителен лист. Мотивите за предложението са свързани с намаляване на негативните последици от икономическата криза и увеличаването на натоварването на съдилищата с граждански, търговски и заповедни производства. Цели се намаляване на съдебните производства и спестяване на разходи за гражданите и бизнеса.

Ние от Сдружение „Асоциация на колекторските агенции в България“ считаме, че предложените допълнения в ГПК биха имали негативни последици върху гражданско правните отношения, които уреждат, и не биха постигнали търсените цели, поради следните съображения:

1. Въвеждането на обсъжданата правна уредба би довело до съвместяване на публично и частноправни функции от страна на СИ, които, по своята правна същност, са несъвместими, тъй като се нарушава основният принцип на изпълнителния процес, който винаги се основава на и предполага вече издадено валидно изпълнително основание. Считаме, че доброволното събиране не следва да се извършва от същия орган, който извършва и принудителното изпълнение. Това би довело до нездрава двойственост и основателно затруднение за задължените субекти, да преценят основателността на отправената към тях претенция от съдебен изпълнител. Реална е възможността, поради авторитета на съдебните изпълнители, които са натоварени от държавата с публични функции по принудително събиране на вземания, задължените лица да заплащат задължения, които биха оспорили при други обстоятелства, което поставя задължените лица в неравноправно положение. Доброволното събиране на задължения от лицата, натоварени от държавата с принудителното им събиране, е в остро противоречие и не съответства на основните функции, които правната уредба възлага на съдебните изпълнители.

2. Именно поради възложените им публични функции по принудителното събиране на вземания, за които има издадено изпълнително основание, на съдебните изпълнители са предоставени права за достъп до широк кръг от държавни регистри, с по правило ограничен достъп (напр. регистър ГРАО, НОИ, НАП, КАТ и др.). Остава отворен въпросът дали в рамките

на процедурата за доброволно събиране на вземания, съдебните изпълнители ще се възползват от тези си правомощия за достъп, дали ще имат право на това, както и какъв ще бъде контролът върху този процес.

3. За вземания срещу физически лица – потребители, остава въпросът за липсата на възможност и задължение за съдебните изпълнители да следят за неравноправни клаузи в договорите за кредит, от които се твърди, че произтичат вземанията, възложени за събиране. С въвеждането на процедура за доброволно събиране на вземания се създава възможност държавни органи или лица, на които са възложени публични функции, да съберат или да съдействат за събиране на вземания от потребители, основаващи се на неравноправни и нищожни клаузи, в противоречие с европейската съдебна практика и законодателството за защита на потребителите.

4. Предлаганата уредба създава възможност за увреждане и нарушаване репутацията и доброто име на задължените лица, като всяко трето лице може да инициира такова производство, тъй като не е предвидено задължение за проверка на документа, удостоверяващ вземането дори и от формална страна.

5. Анализът на предложените допълнения сочи, че тяхната същност се свежда до изпращане на покана за доброволно изпълнение до длъжника. Трябва да се отчете фактът, че тази възможност е предвидена на поне две места в действащото законодателство:

- В чл. 18, ал. 5 от Закона за частните съдебни изпълнители, съгласно който - „Частният съдебен изпълнител може да връчва всякакви покани, съобщения и отговори във връзка с гражданскоправни отношения, а по разпореждане на съда - съобщения и призовки по граждански дела“ и
- В чл. 592 от ГПК - в производството по връчване на нотариални покана.

Предвидено е разносните и по двете производство да са за сметка на кредитора и резултатът е сходен с този, който би се постигнал съгласно предложената нова процедура по доброволно изпълнение – задълженото лице да бъде уведомено за претенцията на кредитора, да получи информация относно размера и основанието ѝ и да му се даде срок, в който да изпълни задължението си или да го оспори. Добавянето на още една близка по своята същност процедура към горепосочените правни възможности, не би могло да доведе до намаляване натовареността на съдилищата, която е една от целите, които се поставят пред въвеждането на процедура по доброволно събиране на вземания на парични задължения, за които не е издаден изпълнителен лист, поради което считаме, че въвеждането ѝ не е оправдано.

6. На следващо място следва да се посочи, че действащата към момента правна уредба вече предвижда следните два способа за доброволно изпълнение в рамките на висящо изпълнително производство, което не предполага необходимост от нови такива:

- Съгласно чл. 428, ал. 1, изр. 1^{во} от ГПК: „Съдебният изпълнител е длъжен да покани длъжника да изпълни доброволно задължението си в двуседмичен срок.“
- Съгласно чл. 454, ал. 1 – съдебния изпълнител спира изпълнението, в случай че: „длъжникът - физическо лице, внесе 20 на сто от вземанията по предявените срещу него изпълнителни листове и се задължи писмено да внася на съдебния изпълнител всеки месец по 10 на сто от тях“.

8. Производството по доброволно изпълнение не би могло да спести разноски, нито на задължените лица, нито на кредиторите. Кредиторите ще бъдат задължени да заплатят таксите за производството, а длъжниците биха понесли разноски за защита в производството, в условията на неясни способи и възможности за реализиране ѝ, което необосновано ще оскъпи и забави процеса по погасяване на задължение. Освен това таксата, дължима от кредитора на съдебния изпълнител, би могла да се търси допълнително от кредитора, съгласно общото правило, че страната изпаднала в неизпълнение дължи обезщетение на другата за разноските по събиране на вземането. Така би се попаднало в абсурдната ситуация, в която кредиторът по едно вече събрано вземане от съдебен изпълнител да претендира направените разноски по доброволно събиране в отделно производство.

Предвид гореизложеното ние Сдружение „Асоциация на колекторските агенции в България“ и членовете ѝ считаме, че въвеждането в ГПК на нова процедура по доброволно изпълнение, не обслужва интереса на гражданския оборот и не би спомогнало за по-евтино и бързо събиране на частноправни вземания. Съдебните изпълнители са натоварени от държавата с различни по своята същност функции, а именно тези на принудителното събиране на вземания, за които има издадено изпълнително основание. Въвеждането на предлаганата процедура по доброволно изпълнение, би било несъвместимо с функциите, които законът им предоставя, а именно на лица или органи, на които е възложено принудителното изпълнение на частни притезания.

С уважение:

Лилия Димитрова
/зам. председател на УС/

Дата: 23.07.2020 г.